

Ion Roșioru

COBAI PENTRU NEBUNI ȘI BESTII*

Nu i-am înțeles și n-o să-i înțeleg probabil până la finele zilelor mele pe acei oameni (oameni, pe dracu!) ce vor cu orice preț să le confirme, și fac în acest sens presiuni frizând absurdul, asupra ta, ipoteză ce i-ar pune într-o lumină favorabilă, de infailibili ce-și îndeplinesc mai mult decât exemplar misiunea ce le-a fost încredințată. Ei nu se îndoiesc de nimic, altfel ar fi obligați, conform aforismului cartezian, să cugete, caz în care adevărul absolut, pe care sunt convinși că-l dețin, s-ar clătina.

M-am trezit mult mai devreme, așa cum se întâmplă atunci când seara Bacchus te-a ales ca reprezentant al jertfei de sine. Și dacă n-ai la îndemână cina ratată la timpul ei, spre a trece mintenaș la recuperări abulice, te perpeleşti în pat (în cazul fericit în care n-ai dormit rimbaldian sub Ursa Mare și n-ai fost trezit de roua prinzând să se aburească a brumă neleapcă) și-ncerci să refaci filmul serii trecute, zbatându-te zadarnic și înfuriindu-te pe degetele care nu te mai ascultă să-i lipești cu acetona pelicula de celuloid de proastă calitate. Căpitanul Cosor își are avatarii lui. El e departe de a fi apărut pe un teren viran prin excelență. Memoria mea n-o să-l expulzeze niciodată în uitare și iertare pe Ghiță Coșconea, paznicul de noapte al unei sonde care de câțiva ani prospecta petrolul din adâncurile satului meu natal. Eram pe atunci elev întârziat la gimnaziul proaspăt reînființat în localitate și dădeam, la rândul-mi, gratuit, lecții particulare celor obligați, dar dornici, să-și completeze studiile. Printre ciracii mei, oameni în toată firea, se număra receptorul, agentul agricol, ajutorul șefului de post și nevasta fostului secretar al Sfatului Popular, zic fostului pentru că acesta, care îmi fusese învățător, suplinitor, se înțelege de la sine, în clasa a IV-a, cu șase-șapte ani în urmă, devenise student al Facultății de Agronomie din capitală, la zi, încurcându-se cu o colegă cu care ulterior s-a și căsătorit, deși gurile rele ziceau că era urâtă ca porcul. Lucram cu discipolii mei când la primărie, în sala care mirosea veșnic a motorină și a tutun, când acasă la pomicica abandonată, o săreneacă frumoasă de să-i bei apa din buric când ploua și care, după ce isprăveam lecțiile, mă oprea uneori la masă și facilita pe furis divorțul nasturilor de butonierele capotului albastru mirosind amețitor a săpunuri fine și a Eau de Cologne (căreia ea-i zicea odicolon, luând-o mai pe arătură, dar nu la etimologii și adaptări de vocabule îmi stătea gândul pe atunci, asta era treaba lui Alexandru Graur, pe care-l ascultam uneori la difuzor, și nici de zvonurile care începuseră să circule prin cătun nu-mi păsa, mândru că-i pot retroceda familiei dascălului meu aleatoriu bunurile culturale pe care, ca fost școlar, mi le însușisem

în mod abuziv de la acesta). Ulterior, alumnii de la primărie li s-a adăugat și electricianul de la sonda care ne văduvise de terenul de fotbal al comunei și mai ales al școlii, Titi Dobrotă, frate al proaspătului și unicului meu cumnat la acea dată. Cuscrul meu visa să facă nu doar șapte clase, precum ceilalți, ci chiar liceul, ceea ce i-ar fi creat posibilitatea să predea fizica pe undeva, tare fiind nu doar în probleme de curent și instalații electrice, ci și în confecționarea de galene sau de aparate de radio obținute prin simpla plantare a unui tranzistor și a unei diode într-o carcasă de difuzor pe care-l puteai cumpăra din orice magazin sătesc, și folosind drept antenă sârma de întins rufe la uscat. Mă preocupa și pe mine radiofonia și chiar am avut satisfacții în acest sens, contribuind mai mult decât efectiv la culturalizarea familiei care, astfel, îmi tolera nocturnele escapade profesoriale (oare numai atât?) pe unde vrei și pe unde nu vrei. În meditațiile date electricianului radiofonist m-am implicat cel mai mult, la motivul rudeniei și al pasiunii comune de a întinde, spre disperarea factorului poștal, sârme de cupru sau de aluminiu prin copacii înalți care-și asumaseră rolul de a ne ocroti casele și fără a fi cerut în prealabil îngăduința proprietarilor arboricoli, adăugându-se și unul de ordin ambiental în dormitorul enorm, cât staulul C.A.P.-ului în devenire, al sondorilor, singura clădire luminată electric, chiar dacă grupul electrogen de peste drum, dovadă că iluminarea cerea sacrificii, ne umplea urechile de sforăitul lui de tigru apocaliptic și ne obliga să vorbim mai tare decât de obicei, inducându-mi, în ceea ce mă privește, o stare de nervozitate latentă și predispunându-mă la o prematură surzenie. Către seară, *à la vesprée*, cum ar spune poetul belgian, venea omul de la serviciu și aprindea focul în sobele de fontă – era câte una în fiecare colț al barăcii care ocupase cam un sfert din stadionul nostru comunal, și, doar cu puțin înainte de căderea întunericului, apărea și paznicul de noapte, însoțit de dulăul său ciobănesc, pătrunși și unul ca și celălalt, de gravitatea misiunii care le incumba responsabilitate. Pufniturile lui de stăpân nemulțumit de cum miroase, încă de pe foc, mâncarea care ar fi trebuit să se afle pe masă, pe lângă faptul că le făcea mai fățișe și pe ale lui Tiboacă, fochistul, măturătorul și apagiul hardughiei de tablă creponată și căptușită cu vată de sticlă, era și pentru mine semnalul că trebuie să pun capăt activității didactice și să-l însoțesc, în direcție opusă, pe sârguinciosul discipol. Zăboveam uneori ore în șir pe o bancă din stația de autobuz de la Grunz. Stabileam planul de bătaie pentru a doua zi și ne luam la revedere, el pierzându-se în tenebrele văii, spre Sireni, satul în care toți boii sunt obosiți și toate femeile sunt curve, eu urmând să intru în conul de lumină siameză cu zgomotul motorului care o producea și care fusese alimentat să funcționeze până la ziua. Ei bine, într-o seară

* Fragment din romanul *Tine-mă de vorbă să nu mor!*, aflat în lucru.

de a da în icter. M-am gândit că-i așteaptă pe muncitori. Unii se întorceau, dacă se mai întorceau, către ziua. Alții veneau doar să-și schimbe hainele cu salopetele îmbâcsite de lichidul în căutarea căruia scormoneau măruntaile pământului. Văzându-l pe cel care le vămua lucrșoarele, era de la sine înțeles că ar fi tăbărit pe el să-și facă singuri dreptate înainte de venirea inginerului șef, a procurorului criminalist și a reporterului de la Faptul divers, redactor căruia până atunci îi furnizasem eu însumi subiecte interesante, dus de așa nefastă a destinului să devin și eu subiect și încă unul dintre cele mai grase pentru o astfel de rubrică, singura pe care o citeau cei mai mulți dintre abonații cu forța la publicațiile respective. Mă ajunsese, neîndoind, blestemul celor pe care-i dădusem în vileag doar spre a-mi vedea numele tipărit în fițuicile ordinare, deși din toate materialele trimise mi se publicau doar cele mai nevinovate, adică acelea care n-duceau nici un fel de atingere activității pururi și exclusiv exemplare a notabilităților cu funcții de răspundere ce reclamau calitatea de membru al partidului unic și infailibil. Marele meu noroc, poate chiar un semn discret de la Dumnezeu, sau, de ce nu, efectul rugii din fiecare seară a bunicii mele care-mi prevedea un viitor strălucit, de nu cumva toate acestea la un loc, a fost ca, în clipa în care îmi pierdusem orice speranță, să treacă pe la baracă, văzând, pesemne, lumină și sperând tainic să fie invitați la un pahar de băutură, ajutorul șefului de post, Bețivoiu, și receptorul Știrbu, elevii mei particulari. N-a apucat bietul om în uniformă să răsufle bine, că paznicul care mă terorizase până atunci s-a și apucat să-i turuie ceea ce se întâmplase și probabil continua să se întâmple în mintea lui bolnavă. Adjunctul s-a prefăcut că-i dă dreptate și i-a replicat înversunatului năpăstuitor ajutat la tușă prin mârâituri confirmative de nenorocitul de Tiboacă, măturătorul pipiriu, că de acum cazul intra în competența

lui și a șefului său, Robu. M-a preluat, prin urmare, să mă ducă la post, dar în dreptul casei mele mi-a întins mâna, prietenește, eu urmând să devin martor al acuzării dacă-i ieșeau lui niște pasențe în legătură cu paznicul de noapte de la sondă, vicleanul lup tocmit la oi pe post de câine mioritic. Mi-a mai venit inima la loc, dar nu să mă culc m-am dus, așa cum mi se recomandase, ci, ocolind sonda pe o cărare de dincolo de râu, am alergat tot într-un suflet până la Sireni și, trezindu-l pe electrician, i-am relatat despre cum căzusem în ambuscadă de îndată ce mă despărțisem de el și despre sinistrul interogatoriu la care paznicul înfometat de putere și în mod cert derutat din punct de vedere social, adică nici țaran, nici muncitor, umilit la rându-i și de unii ca și de ceilalți, mă supusese, închipuindu-și că se răzbună simultan pe toată lumea și-și jucase pistolul pe deget așa cum probabil văzuse în vreun film ori cum făcuseră alții cu el în timpul războiului pe care de bună seamă îl făcuse în cea mai mare parte ca dezertor sau ca rânduș pe la cai, că nu degeaba i se spunea în zeflemea „comandantul oiștilor din Crimeea”. Prin urmare, când Titi a venit a doua zi la serviciu, prima lui grijă a fost să rupă energic declarația-bumerang pe care-o așternusem de frică în registrul de procese-verbale stereotipe prin care paznicul de noapte lua în primire de la nimeni baraca o dată cu căderea serii și-o preda nimănui la ivirea zorilor când pleca acasă să se odihnească. Frica a rămas însă cuibărită în mine unde, împachetată în umilire, poate lucrează și acum, aidoma viermelui sub coaja roșie a mărului ce creează falsa impresie că plesnește de robustețe.

O altă mare întâlnire cu năpasta căzută din același senin absurd pe capul meu a fost în ultima vacanță studentească: un activist de partid, feciorul Floarei lui Constantin Draghia, chitofonist fiind și neavând pe cine lua la refec, la ora aia, s-a năpustit cu toate principiile moralei lui comuniste asupra mea, eu simbolizând, în contextul respectiv, răul universal pe care virtual îl reprezentau cei intrați în facultăți profitând de toleranța celor care abdicaseră, fie și temporar, de la misiunea lor de a tria tinerii în funcție de origine. După părerea lui (adus aici dintr-o comună vecină, unde își petrecuse copilăria cerșind în fața bisericii, căci nu prea aveau după ce bea apă), arborele meu genealogic era putred și deci trebuia extirpat de urgență spre a nu infecta toată pădurea din jur și, nici una nici două, a scos o forfecuță din buzunarul pantalonilor a căror circumferință la brâu era de cel puțin o sută patruzeci de centimetri, fusesem croitor și aveam pretenția că la atâta lucru mă pricep și eu și puteam paria cu oricine că dacă i-ar tăia cineva bretelele clântăului la vreo înghesuială, nădragii lui partinici n-ar mai sta o clipă pe corpul-i scâlâmb, și s-a repezit să-mi defrișeze podoaba capilară care nu cadra cu morala lor, și dacă Nilă a Mustaciului, încă în euforia bahică a liberării din armată, nu i-ar fi dat peste mână, probabil că vajnicul slujitor al eticii și „echității” socialiste și-ar fi dus la îndeplinire, în chip magistral, diabolicu-i plan ce m-ar fi țintuit la domiciliul meu de progenitură a unui țaran mijlocas cu vădite tendințe de închiaburire chiar și în momentul în care procesul colectivizării agriculturii românești triumfase definitiv la orașe și sate, ori m-aș fi tuns chilug și i-aș fi dat deplină

Alexis Kreyder – *Roses in a Pitcher*

satisfacție sărăntocului parvenit în a cărui față de muncitor cu gura și de Figaro voluntar omenirea întregă ar fi trebuit să se prosterneze și să-l aduleze necondiționat. Cu ce-o fi fost „mai superioară“ originea lui decât a mea numai Dumnezeu știe. Ai mei munceau pe brânci cât îi ziua de mare și se chiverniseau cum puteau. E drept că și maică-sa cădea la datorie și o bâzâiau muștele pe marginea drumului, dar numai după ce se îmbăta cu spirit medicinal sau cu secărică, de la MAT, în compania concubinului, un tâmplar ageamiu despre care circula vorba că-și omorâse, cu tesla, prima soție doar pentru că biata femeie prematur menopauzată nu mai suporta să se lase cotăită de patru-cinci ori pe noapte de buricheașul priapic și alcoolice. Nopti în șir, în somn și, uneori ziua în amiaza mare, cu ochii deschiși și gonflați de ură, am visat cum îl întâlnesc pe nemernic la loc dosit și cum îi atârnam măruntaiele prin copaci sau prin gardurile satului, eventual pe cel de ghidă lângă care el atentase la poeticele mele plete sub care s-ar fi prăsit nu păduchi, cum s-ar putea crede la o evaluare sumară, ci gărgăuni anticeausiști. Destinul, și nu știu dacă să-i mulțumesc sau să-l urăsc și pe el, m-a scutit însă de o asemenea vendetă și de toate consecințele ei nefaste greu, de ce nu ușor, de imaginat: când am venit în vacanța de Crăciun, am aflat că netrebnicul vierme murise în urma unei comotii cerebrale, dar visele în care îi făceam de petrecanie cu cuțitul cu care tata înjunghia porcii pe la vecinii care-l solicitau au continuat să mă bântuie multă vreme. Iar acum, când stau cu mâinile sub cap, într-un dispensar rural, mă întreb dacă nu cumva gândul meu e cel care l-a urmărit și i-a venit de hac tocmai când îi mulțumea, zice-se, din inimă partidului că-l culesese de pe drumuri, îl făcuse nemuritor și-l înzestrăse a priori cu cea mai sănătoasă origine din câte există pe această binecuvântată planetă natală în veșnica tânjire după un ombilic superepocal. Brrr! Mă scutur ca și cum diavolul ar vrea să-mi pună căpăstrul: dacă s-ar auzi că pot să-miucid dușmanii folosindu-mă doar de gând, cu siguranță că mi s-ar pune în cărcă toate infracturile, comotiiile cerebrale, accidentele rutiere și chiar sinuciderile avându-i ca protagoniști pe toți mahării pe care partidul scump și drag i-a făcut oameni la apelul de seară. Iar preoții n-ar mai prididi cu îngropăciunile, deși decedații de care e vorba în propoziție nu prea au nevoie de așa ceva: un citat din taica Marx, scrijelit pe ușa cavoului de marmură roz le e de ajuns. Și va cădea unul și un șir întreg îi va lua locul, parcă așa glăsuiește nu știu ce poezioară stupidă de curte ideologică! Ultima pățanie de acest fel mi s-a întâmplat nu mai departe decât spre sfârșitul acestei ierni, într-o duminică spre seară când ieșisem să-mi plimb pe Corso – strada ce taie Colarovca în două felii egale și se proțăpește perpendicular în Dunăre, la capătul pontonului – câinii singurătății, eventual să rumeg până mi se topește-n gură paiul vreunui vers, când, ca un făcut, prin dreptul internatului de fete, mi s-a alătura poetașul Cornel. N-am putut să-l reped. Poate că și-a adus și el solitudinea lui adolescentină și veșnic revoltată să tragă în jug cu a mea. Și ne-am pornim să turuim, mai mult el, mie revenindu-mi misiunea ceva mai ingrată de a-l corecta cât mai puțin ostentativ, când, ieșit și acesta din pământ, în fața

noastră s-a proptit rășchirat, o namilă de om (om? Era suficient namilă, însă ar fi trebuit să adaug un „ă“ la adjectivul, aici pe post adverbial, rășchirat, și mărturisesc sincer că mi-a fost lene s-o mai fac) cu un topor pe braț așa cum în sat la mine îl poartă cei care se duc la pădure. „Bă, desucheaților – l-am auzit – voi nu știți să vorbiți românește?“ „Qu'est-ce qu'il dit?“ a întrebat Cornel, făcând vădit pe prostul, deși în această naivitate jucată era și ceva din starea lui naturală. „Je ne comprends pas moi non plus!“ Am plusat eu în speranța că elefantul cu obraji stacojii și halenă bahică, încotoșmănat ca pentru o expediție la unul dintre cei doi poli, mai greu de spus dacă venea sau se ducea într-acolo. Ti-ai găsit! A trecut între noi și ne-a luat de brațe, ca și cum am fi fost cei mai buni prieteni din lume. Cornel a dat să se smuncească, dar n-a avut nici un spor. Adică tot prestigiul profesoral, atâta cât mai scăpase de la intemperiiile sociale și politice pe care le traversasem, s-ar fi năruit definitiv în clipa în care aș fi fost văzut de elevii mei, și erau destui pe stradă, tocmai se terminase primul spectacol la cinema, rula „Love story“, pare-mi-se, alergând urmărit de o pachidermă cu secure de război abia dezgropată și am preferat să rămân calm, mimând iradierea de fericire că tocmai mi s-a revelat etimologia cuvântului *securist*, ca-n bancul în care Bulă a fost întrebat de învățătoarea lui cine l-a decapitat pe Mihai Viteazul. Fascinația jocului n-a ținut însă mult. Intrusul stradal o ținea pe-a lui, ca un robot programat să se limiteze la o singură frază naționalistă: „Eu nu admit ca în orașul meu să se vorbească altfel decât românește, limba lui Eminescu care știe el ce știe atunci când spune *De la Nistru pân' la Tisa / Tot românul plânsu-mi-s-a / Că nu mai poate străbate / De-atâta străinătate*. Și vă găsiți voi, niște mărlani împuțiți să bozcorodiți ca bozgurii în orașul *mieu!* Bă, liftelor spurcate, dacă sunteți boangheri scot șuriul și vă dau cep la burdihanuri și vă înșir momitele pe soclul statuii soldatului necunoscut care a murit pentru întregirea neamului“. Matahala, în timp ce perora, a trecut cu noi, ținându-ne de toate cu carabele lui menghinoase, prin fața Miliției unde sperasem că se va opri să ne predea. Cine ne va fi văzut a crezut că suntem amici la cataramă și că dăm curs, astfel atelați, cine știe cărei tandreți dubioase. Îi simțeam degetele ca niște clești de crustaceu antediluvian strângându-mi mușchii de deasupra cotului mâinii drepte, ca și leafa toporiștii în coastele pe care-mi jirloia sudoarea fierbinte. În formația asta ce mă avea drept hăisar, cum spunea tata când vorbea admirativ despre plăvanii săi, am intrat în restaurantul din centru și de aici într-un separeu minuscul. Ne-a așezat la unica masă, el rezervându-și, precum căpăunul dintr-un basm ce-mi înfiorase multe din serile copilăriei, scaunul dinspre ușă. Chelnerul, un om între două vârste și cu un foarte pronunțat început de chelie academică, nu s-a lăsat mult așteptat. Stăpânul orașului, așa cum începeam să-l percepem pe cel care ne remorcăse cu forța din zona portuară a urbei, a ridicat trei degete în sus și ospătarul s-a conformat servil: „Gata, Nea Mitele, imediat!“ Răpitorul nostru avea, deci, un prenume și m-am bucurat că nu era nici tovarăș, nici domn, ci pur și simplu un „nea“ care poate doar aparent făcuse să ne înghețe sângele-n vine.

Am trecut în compania lui prin toate fazele unei cine copioase, ca la nuntă, de parcă ne pescuise special spre a ne ghiftui cu orice preț. După vreo trei ore, când calvițiosul a venit să debaraseze masa, căpcăunul cu secure l-a întrebat râgâind: „La cât se ridică *întristarea?*” „La nimic, Nea mitele, pentru dumneavoastră nu se ridică la nimic! Mai poftiți și altădată! Vă așteptăm!” Și s-a făcut nevăzut cu brațele pline de farfurii murdare. „Ați auzit, bă, nehalitiilor? Când a zis *nimic și niciodată*, ospătarul s-a referit la mine, nu și la voi. Aveți o cât de mică idee la cât se ridică distracția, că doar nu la parastasul mamei v-am poftit! Nu știți, că domniile voastre n-aveți treabă, vă pricepeți doar să trâncăniți străinește în orașul meu istoric și plurivalent!” Și a rostit o cifră care depășea cu un procent de 50 % umilul meu salariu de dascăl stagiar. „Nu plecați de aici până nu vă achitați consumația!” Cornel și-a revenit primul și-a uitat complet de limba lui Villon. „Ia, ascultă, domnule, nu te-am văzut de când sunt, mă iei de pe stradă tam-nisam cu toporișca dumitale și te dai drept garda de coastă, mă obligi să mănânc și să beau peste puterile mele stomacale și-acum, poftim, mă pui să-ți plătesc o sumă fabuloasă pentru că așa ți-a căsunat dumitale! Cine te crezi sau cine ești de fapt?” Interpelatul și-a mișcat toporișca pe masă, ca și cum aceasta ar fi dat semne că vrea să plece de una singură prin oraș, sau poate doar voia s-o aibă mai la îndemână. „Aha, care va să zică, ți-a venit piuitul românesc, pișpircă?” A rânjit el și-a dat să-l lovească pe băiat sub bărbie. Cornel s-a ferit și profitând de faptul că eu m-am interpus între ei peste masă, gata să vărsăm sticla de vin franțuzesc la trei sferturi, tichie de mărgăritar adusă de chelnerul chelbos și slugarnic, a reușit s-o zbughească afară. M-am bucurat crezând c-o să revină aducând cu el pe vreunul din sectoriștii cărora cam prin preajma restaurantului le curgeau mucii, la o asemenea oră, dar ori că nu l-a găsit, ori că acela n-a vrut să dea crezare poveștii puțin credibile a unui copil cu limbă împleticită, dar puștiul nu s-a mai întors, eu rămânând singurul ostatic, întorcându-mi zadarnic pe dos toate buzunarele cu mult mai goale decât tigvele unor strigoi din vremea războiului troian. Nea Mitel, superlativul și roșcovanul terorist de Colarovca, o ținea pe-a lui: „Scoate banii, gagiule, c-altfel o mierlești!” A dat peste cap încă un pahar de șampanie, mitocănește, și-a șters cu mâneca buzele groase și unsuroase, tipice neamului prost prin excelență și a adăugat: „E musai să mergem la toaletă, că eu unul n-am nici un chef să dau în prostată de dragul tău, un tercheaberchea fără nici un Dumnezeu în orașul *mieul*!” „Cine vă oprește?” „Tu!” „Eu?” „Da, și nu te mai holba la mine ca la felul zece! Ce crezi că nu știu că abia aștepti s-o ștergi englezește cum a făcut maimuțoiul celălalt?” M-am mulțumit să ridic din umeri a lehamite, hotărât să nu mai scot nici un cuvânt. N-avea decât să-mi scoată organele interne, așa cum se lăudase și să le vândă vreunui spital pentru transplant sau chiar să le traficheze în străinătate. Am rămas înmărmurit de-a binelea când am văzut cum ia sticla de pe masă și cum începe să se urineze în ea. Momentul, judecând după plăcerea pe care i-o citeam pe față, putea fi, dacă nu unul de amnistiere la cerere din parte-mi, cel puțin unul al evadării de sub nasul roșu al

călăului ce-și râvnea cu obstinație simbria pe care și-o fixase singur, fără nici o negociere. Din doi pași am fost la ușă, dar salonul l-am străbătut în ritm normal, și asta tot din teama de a nu intra în gura târgului ca un escroc care consumă băuturi și mâncăruri rafinate, iar când s-apropie onorarea notei de plată, el își ia picioarele la spinare și fuge ca hăituit de Rusalii. Calcul prostesc și inutil: când să dau colțul spre cofetărie, Diavolul îmi taie calea și m-apucă de braț. Ieșise pe la bucătărie, dovadă că știa bine localul, o hardughie stând să se năruiască la prima zgâlțâire seismică, cât de cât serioasă, cum de altfel s-a și întâmplat ceva mai târziu. „Așa nenicule, care va să zică ne cărăbănim! Spălăm putina pe neve! Lovelele, gelatule, că vine ploaia de la Cluj și n-am umbrela la mine!” N-am zis nimic și poate că m-am simțit vinovat de evadarea din experiența pe care n-avusesem tăria s-o trăiesc până la capăt, dar haidamanul bălăuros m-a împins spre parcul Casei de Cultură. S-a oprit lângă un arțar găunos și m-a obligat să ridic mâinile și să le sprijin de trunchiul rece, să mă îndepărtez și să nu ating pământul decât cu vârful unui picior, ca și cum și-ar fi propus să mă transforme peste noapte în balerin de elită. Chinul părea să nu se mai isprăvească și oricât de mult aș fi vrut să-mi trăiesc ori să-mi testez limitele răbdării într-un spectacol în care intrasem dintr-o curiozitate pe undeva masochistă, convins în adâncul meu subconștient că de fapt eu sunt cel care măsoară dimensiunile răului și-i ia pulsul, și nu el pe ale mele, și m-am hotărât să-i pun capăt înainte de-a mă transforma, asemeni Dochiei, într-un sloi de gheață, în ciuda alcoolului pe care-l vor elimina din mine la autopsie: m-am îndreptat și am rupt-o la fugă, picioarele mele înghețate dându-mi senzația că înaintez ca într-un coșmar, pe niște catalige deja intrate în putrefacție. Candriul tropotea în urma mea cu cizmele lui îmblănite și nu mi-l puteam închipui decât rotindu-și securea deasupra capului său congestionat. La colțul blocului în care-mi aveam sălașul, am evitat cu greu o ciocnire violentă. Profesorul de sport venise, probabil după ce se ciorovăise cu nevastă-sa, să doarmă la mine, în ciozvărta de noapte care ne mai rămăsese amândurora. A fost salvatorul meu, trimis probabil de bunul Dumnezeu. Am dedus, de îndată, că toporișcarul îi cam știa de frică. Și așa, contra unei găzduiri de câteva ore, căci aveam cursuri a doua zi, mai bine spus chiar în aceeași dimineață, am aflat că-mi petrecusem seara garnisită cu spaime în compania unui nebun de legat, lăsat în libertate și având cont deschis la toate localurile din oraș numai și numai pentru că era fratele geamăn – la fel de bine putea fi și unul siamez – al unui mahăr fălcos care în curând avea să se proțăpească în fotoliul soios al inofensivului Clăpăugea. Dacă aș fi avut la mine o bancnotă cât de neînsemnată și i-aș fi dat-o, aș fi scăpat ieftin. În deplină necunoștință de cauză a trebuit însă să mă implic până aproape de capăt în experimentul nebunului care, ca toți cei săriți de pe fix, își avea fixațiile lui. O mai pățiseră și alții care, de bună seamă, acum jubilau la gândul că urbea e mai bogată cu încă un fraier, și nu unul oarecare, ci unul dintre cei mai școliți, așa cum îmi plăcea să mă mint că trec în ochii târgului adoptiv supurându-și propriu-i folclor hilarant...